

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 167/24

U Luxembourg 4. listopada 2024.

Presuda Suda u spojenim predmetima C-608/22 i C-609/22 | Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl i dr. (Afganistanske žene)

Diskriminirajuće mjere koje je prema ženama donio talibanski režim predstavljaju djela proganjanja

Prilikom pojedinačne procjene zahtjeva za azil koji podnese afganistanska državljanka, država članica može uzeti u obzir samo njezin spol i državljanstvo

Dvije afganistanske državljanke pred austrijskim Visokim upravnim sudom osporavaju odbijanje austrijskih tijela da im priznaju status izbjeglice. Tvrdi da položaj žena pod novim talibanskim režimom u Afganistanu sam po sebi opravdava dodjelu tog statusa.

Prema mišljenju austrijskog suda, povratak na vlast tog režima 2021. ima ozbiljne posljedice na temeljna prava žena. On uvodi mnoge diskriminirajuće mjere, kao što su, primjerice, uskraćivanje bilo kakve pravne zaštite od rodno uvjetovanog nasilja, nasilja u obitelji i sklapanja prisilnog braka, obvezivanje na potpuno pokrivanje tijela i lica, ograničavanje njihova pristupa zdravstvenoj skrbi i slobode kretanja, zabrana obavljanja plaćenog rada ili ograničavanje njegova obavljanja, kao i zabrana pristupa obrazovanju i njihovo isključivanje iz političkog života.

Austrijski sud smatra da afganistanske državljanke pripadaju „određenoj društvenoj skupini” u smislu Direktive 2011/95¹. Te žene u Afganistanu mogu biti izložene djelima proganjanja zbog svojeg spola. Taj nacionalni sud stoga nastoji od Suda doznati, s jedne strane, **moгу li se** prethodno opisane **diskriminirajuće mjere, promatrane u cjelini, kvalificirati kao djela proganjanja** koja mogu opravdati priznavanje statusa izbjeglice. S druge strane, želi doznati je li nadležno nacionalno tijelo, u okviru pojedinačne procjene zahtjeva za azil afganistanske državljanke, dužno uzeti u obzir elemente koji nisu njezino državljanstvo i spol.

Kao prvo, Sud odgovara da određene mjere o kojima je riječ treba same po sebi kvalificirati kao „djela proganjanja” jer predstavljaju ozbiljnu povredu temeljnog prava. To vrijedi za sklapanje prisilnog braka, koje se može izjednačiti s oblikom ropstva, i za nepostojanje zaštite od rodno uvjetovanog nasilja i nasilja u obitelji, koja predstavljaju oblike nečovječnog i ponižavajućeg postupanja.

Pod pretpostavkom da druge mjere, promatrane zasebno, ne predstavljaju dovoljno ozbiljnu povredu temeljnog prava da bi ih se moglo kvalificirati kao djela proganjanja, Sud smatra da te mjere, promatrane u cjelini, predstavljaju takva djela. Zbog njihova kumulativnog učinka te planirane i sustavne primjene, dovode do očitog negiranja temeljnih prava povezanih s ljudskim dostojanstvom.

Kao drugo, kad je riječ o pojedinačnom razmatranju zahtjeva za azil afganistanske državljanke, Sud uzima u obzir položaj žena pod trenutačnim talibanskim režimom, kako je prikazan, među ostalim, u izvješćima Agencije Europske unije za azil (EUAA) i Visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za izbjeglice (UNHCR). Sud smatra da **nadležna tijela država članica mogu smatrati da nije potrebno utvrditi da u odnosu na podnositeljicu zahtjeva postoji stvarna i konkretna opasnost od djela proganjanja u slučaju povratka u njezinu zemlju podrijetla. Dovoljno je uzeti u obzir samo njezino državljanstvo i spol.**

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst i, ovisno o slučaju, kratak prikaz](#) presude objavljuju se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293.

Snimke s objave presude dostupne su na „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106.

Ostanite povezani!

¹ [Direktiva 2011/95/EU](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te sadržaj odobrene zaštite.